

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група СРПСКИ ПОКРЕТ ДВЕРИ – ПАТРИОТСКИ БЛОК
15. септембар 2022. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу одредбе чл. 107. ст. 1 Устава, те члана 40 ст. 1. тачке 1 Закона о Народној скупштини и чл. 150 ст. 1, 190 ст. 1. Пословника Народне скупштине, подносимо **ДЕКЛАРАЦИЈУ О СРПСКОМ МИНИ-ШЕНГЕНУ“ (НОВИ ОБЛИК ИНТЕГРАЦИЈЕ СРБИЈЕ, РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ЦРНЕ ГОРЕ)**, с предлогом да се узме у претрес.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

Бошко Обрадовић

Мр Иван Костић

Борко Пушкић

Проф. др Тамара Миленковић Керковић

Радмила Васић

Милован Јаковљевић

ПРЕДЛОГ

Ослоњени на заједничку историју, традицију, језик и културу,

Имајући у виду кризу у ЕУ и крај неуспешног процеса приступања земаља западног Балкана ЕУ,

Осећајући потребу за новим и општекорисним обликом регионалне интеграције балканских држава у којима живимо,

Сматрајући да од зоне слободне трговине (СЕФТА - *Central European Free Trade Agreement*) треба да дођемо до вишег облика регионалне интеграције названог „Српски мини-шенген“,

Изражавајући јасну намеру да се простори Републике Србије, Републике Српске и Црне Горе, а у перспективи и БиХ и Северне Македоније, регионално интегришу, пре свега у области економије, али и кроз друге облике сарадње, јер су поред зоне слободне трговине, у којој се Србија, Црна Гора и Република Српска сада налазе, могући и други виши облици интеграција који би довели до либерализације не само промета роба и услуга, већ и до слободног протока људи и капитала.

Народна скупштина Републике Србије доноси

ДЕКЛАРАЦИЈУ О СРПСКОМ МИНИ-ШЕНГЕНУ“ (НОВИ ОБЛИК ИНТЕГРАЦИЈЕ СРБИЈЕ, РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И ЦРНЕ ГОРЕ)

Народна скупштина Републике Србије изражава јасан став да је потребно да се Република Србија, Република Српска и Република Црна Гора повежу у:

1. царинску унију, којом се уклањају сва царинска и квантитативна ограничења на узајамну трговину и уводи се заједничка спољнотрговинска и царинска политика према трећим земљама (попут земаља Бенелукса);
2. заједничко тржиште као облик интеграције који поред царинске уније подразумева и мобилност свих фактора производње роба и услуга, радне снаге и капитала између чланица;
3. Економску унију која подразумева хармонизацију буџетске, монетарне, индустријске, саобраћајне и других економских политика на овим просторима.
4. Овај вид интеграција прикључивањем Федерације БиХ и Северне Македоније могао би у будућности прерасти у „Балкански мини-шенген“ и формирање Балканског савета и Балканског савета министара.

Народна скупштина Републике Србије сматра да „Српски мини-шенген“ поред економских интеграција подразумева и шире интеграције засноване на културној, образовној, научној, еколошкој, антимонополској и другим политикама које су од изузетног значаја за ове просторе и њихов трансфер од неолибералне ка економији заснованој на заштити домаћих интереса.

„Српски мини-шенген“ почива на консензусу о приоритетима овог подручја:

- Оживљавање домаће привреде и развој пољопривреде
- Поновна индустријализација
- Заштита лојалне конкуренције
- Заштита права интелектуалне својине
- Принцип владавине права и правна сигурност
- Трговинска политика (слободне царинске зоне, слободне царинске луке...)
- Развој туризма
- Отварање нових радних места
- Задржавање младих, образованих и највитаљнијег дела становништва
- Заштита животне средине
- Обновљиви извори енергије
- Промоција и субвенционисање домаће науке
- Културна размена и заједнички наступ културне понуде на страни
- Спречавање даљег урушавања система образовања
- Мотивисање дијаспоре за учешће у новим облицима сарадње
- Саобраћајна политика – изградња регионалних путева и развој друмског, речног, железничког и поморског саобраћаја.

У Београду,2022. године

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Уставни основ за доношење ове декларације садржан је у одредби чл. 99. ст. 1. тач. 7. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, као и у чл. 8. ст. 1. Закона о народној скупштини, којим је, између осталог, прописано да Народна скупштина доноси декларације.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

„Српски мини-шенген“ је природни, логичан и интересни облик повезивања Србије, Републике Српске и Црне Горе у првој фази, а затим и Федерације БиХ и Северне Македоније у другој фази, и представља основ за економски и сваки други друштвени бољитак свих држава и народа који егзистирају на овим просторима.

Модел тог повезивања може бити тзв. „Скандинавски модел“, односно Нордијска Унија коју чини 5 земаља са различитим статусом у односу на ЕУ (Данска, Финска, Исланд,

Норвешка и Шведска и три аутономне области: Фарска острва, Гренланд и Оландска острва), а чија је форма повезивања тзв. Нордијски савет и Нордијски савет министара. Културни и језички идентитет народа који живе на овим подручјима је створио заједничко тржиште, социјално осигурање и слободно кретање људи. Од 1952. године заједничке савете чине представници парламената и влада чланица Савета, а бирају их сами парламенти ових земаља. Области у којима се сарадња одвија су рад и социјална заштита, одрживи развој и екологија, обновљиви извори енергије, уметност и култура.

„Српски мини-шенген“ могао би на истим овим принципима и интересима да окупи Србију, Републику Српску и Црну Гору, пре свега по економском моделу заједничког тржишта који омогућава слободу кретања не само робе и услуга која тренутно постоји већ би омогућила и слободно кретање људи (без пасоша) али и слободу кретања капитала и инвестиција.

„Српски мини-шенген“ требало би да доведе и до сарадње и усклађивања културних политика, тржишта рада, социјалног осигурања, система образовања, политике заштите животне средине, обновљивих извора енергије, политике заштите лојалне конкуренције (антимонополско право) и политике благостања породице, деце и младих.

III ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

За спровођење ове декларације нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.